

Elektroniskā dokumenta parakstīšanas laiks ir laika zīmoga pievienošanas datums un laiks.

**Saldus novada
Lutriņu pagasta bibliotēkas
2023. gada pārskats**

**Sagatavots Saldus novada Lutriņu pagasta bibliotēkā,
19.01.2024**

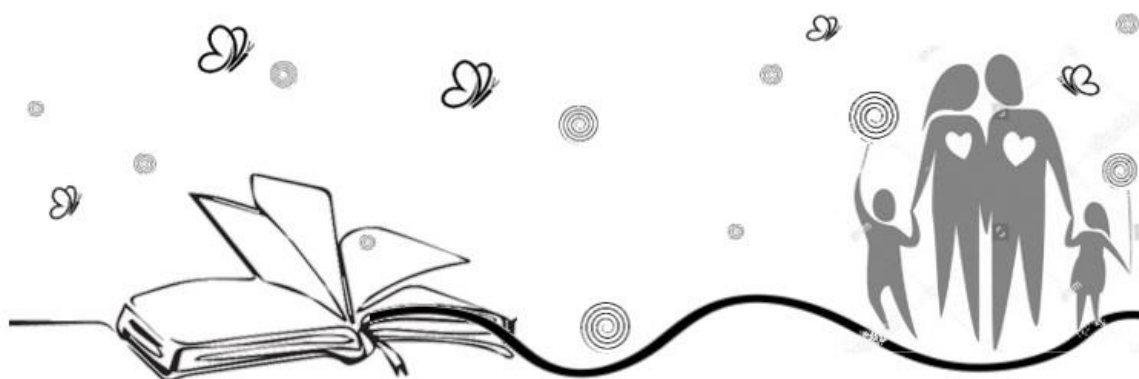
Saturs

Pārskata perioda kopsavilkums	3
1. Vispārīgs bibliotēkas raksturojums	4
2. Finansiālais nodrošinājums	5
3. Materiālā un tehniskā stāvokļa vērtējums	5
4. Personāls.....	6
5. Pakalpojumu piedāvājums un pieejamība.....	7
6. Krājums	10
7. Darbs ar bērniem un jauniešiem.....	11
8. Novadpētniecība.....	12
9. Publicitāte.....	13
10. Sadarbības tīkla raksturojums	13

Pārskata perioda kopsavilkums

Lutriņu pagasta bibliotēka (turpmāk tekstā – Bibliotēka) kā Saldus Novada bibliotēkas struktūrvienība, ir Lutriņu pagasta komunikāciju centrs kultūras, izglītības un sociālo funkciju jomā. Bibliotēkas vadītājs darbojas kā padomdevējs, kā psihologs saskarsmē ar lasītāju un ikvienu Lutriņu pagasta iedzīvotāju. Bibliotēka savā darbā vadās pēc Saldus novada pašvaldības iestāžu nolikuma, Saldus novada pašvaldības Lutriņu pagasta bibliotēkas nolikuma, Lutriņu pagasta bibliotēkas lietošanas un pakalpojumu izmantošanas noteikumiem. Šobrīd Lutriņu pagasta bibliotēka var sniegt informācijas un komunikācijas tehnoloģiju pakalpojumus ~1200 Lutriņu pagasta iedzīvotājiem.

Bibliotēkas darba prioritātes arī 2023. gadā ir darbs ar bērniem, komunikācija ar esošajiem lasītājiem un , protams, jaunu lasītāju piesaiste, latviešu daiļliteratūras popularizēšana un novadpētniecība. Ir izveidota cieša sadarbība ar pagasta bērnudārzu, reizi nedēļā mazie lasītāji apmeklē nodarbību bibliotēkā “Pasaku stunda”. Turpinājās arī sarunu cikla “Ar tēju lasītavā” pasākumi. Tāpat kā iepriekš, arī šajā gadā Lutriņu bibliotēkā reizi nedēļā notiek rokdarbu pulciņa jeb radošās studijas “Peonija” nodarbības. 2023. gada jaunievedumi: Izbraukuma bibliotēka uz skolu un Lutriņu bibliotēkas Lasītāju klubiņa dibināšana.

1. Vispārīgs bibliotēkas raksturojums

Lutriņu pagasta bibliotēka ir viena darbinieka bibliotēka. Papildus šeit ir norīkots pagasta pārvaldes darbinieks – apkopējs/sētnieks.

Veidojot 2023. gada darba plānu, galvenais uzdevums bija uzlabot apmeklējuma rādītājus, vēl joprojām grūti atgūt pirmspandēmijas rādītājus. Arī organizēt dažādas aktivitātes bērniem un jauniešiem, stiprināt iepriekš uzsākto sadarbību ar pagasta izglītības iestādēm.

Informācija par pasākumu norisi, par aktualitātēm u.c. svarīgiem Bibliotēkas notikumiem afišu veidā tiek izvietota visā Lutriņu pagasta teritorijā (5 afišu standos, veikalā). Izveidots arī Bibliotēkas konts vietnē Facebook.com. Šeit sekotāji uzzin gan par grāmatu jaunumiem, gan par izstādēm un citām aktivitātēm Bibliotēkā. Savukārt lasītāju vecākā paaudze pozitīvi novērtē informatīvās īsziņas gan par jaunajām grāmatām, gan citām Bibliotēkas aktualitātēm.

Bibliotēka apmeklētājiem atvērta darba dienās, darba laiks ir elastīgs – gan rīta cēlienā, gan pēcpusdienās, gan arī vēlāk vakaros. Pasākumi tiek organizēti vakara stundās, lai cilvēki pēc darba vai brīvdienās var tos apmeklēt.

Lutriņu pagastā atrodas pirmsskolas izglītības iestāde “Kāpēcītis”, pamatskola, sociālās aprūpes centrs “Ābeles” un sociālā dzīvojamā māja “Rūķīši”. Bērnu dārza un jaunākā skolas vecuma bērni bibliotēku apmeklē kopā ar skolotājiem. Uz sociālajiem centriem grāmatu piegāde tiek organizēta reizi mēnesī, kā arī sadarbojoties ar iestāžu darbiniekiem. 2023. gada nogalē uzsākta arī grāmatu piegāde uz skolu – *kā sacīt jāsaka: Ja Muhameds neiet pie kalna, tad kalns iet pie Muhameda* 😊

2. Finansiālais nodrošinājums

Tabula "Bibliotēkas izdevumi"

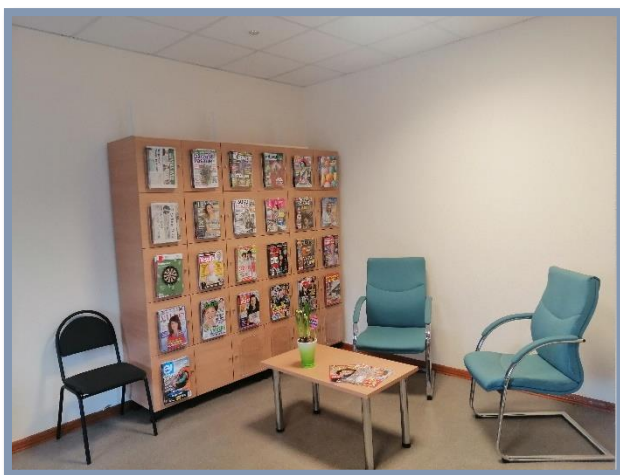
Pozīcijas	2021.	2022.	2023.	+/- %
Izdevumi kopā EUR	11844	13770	16434	+16%
- <i>t.sk darbinieku atalgojums (bruto)</i>	5143	8412	10734	+22%
- <i>t.sk krājuma komplektēšana</i>	3111	2756	2800	-11%

Krājumu komplektēšanai finansējums uz 1 iedzīvotāju ir noteikts ar Saldus novada pašvaldības lēmumu, un katrā bibliotēkā ir atkarīgs no iedzīvotāju skaita konkrētajā pagastā.

Tabulā redzams, ka kopējie izdevumi 2023. gadā ir pieauguši, kas saistīts ar to, ka tika saņemts algas paaugstinājums.

3. Materiālā un tehniskā stāvokļa vērtējums

Bibliotēkai ir viss nepieciešamais, lai pilnvērtīgi funkcionētu. Turpmāk plānots pakāpeniski atjaunot nolietoto mēbeles – plauktus, datorkrēslu un taml.

Bibliotēkas vajadzībām tiek izmantota multifunkcionālā iekārta Kyocera. Kopēšanas/skanēšanas iespējas izmanto arī kolēģe - pasākumu organizatore, afišu un aktuālās informācijas drukāšanai. Pakalpojums pieejams arī apmeklētājiem - visbiežāk cilvēkiem nepieciešams nokopēt vai ieskanēt medicīniska rakstura dokumentus. Pagasta iedzīvotājiem šis pakalpojums tiek sniegts bez maksas.

Bibliotēkā ir trīs datori – Bibliotēkas vadītājas darba dators, viens dators apmeklētājiem un portatīvais dators, kas tiek izmantots prezentāciju, fotoattēlu demonstrācijai Bibliotēkas pasākumos, kā arī CD kolekcijas izskatīšanai.

Bibliotēkas telpu stāvoklis vizuāli ir apmierinošs, tuvākajā nākotnē būtu nepieciešams remonts krātuves telpai.

Tabula “*Bibliotēkas iekārtas un aprīkojums*”

Iekārta	Darbiniekiem (skaits)	Lietotājiem (skaits)	Vērtējums	
			apmierinošs	neapmierinošs
Stacionārais dators	1	1	x	
Portatīvais dators	1		x	
Multifunkcionālā iekārta	1		x	
Projektors	1		x	

4. Personāls

Pašreizējā Bibliotēkas vadītāja šajā amatā strādā kopš 2021. gada februāra, darba slodze – 1,0 likme, summētais darba laiks;

Bibliotēkas telpas un apkārti uzkopj un tīra Lutriņu pagasta pārvaldes darbinieks – apkopēja sētnieks

Bibliotēkas vadītājai Zanei Kaunesei ir profesionālais bakalaura grāds izglītībā.

Tabula “*Apmeklētie profesionālās pilnveides pasākumi*”

Nr	Norises laiks	Norises vieta	Organizētājs(-i)	Pasākuma nosaukums, galvenās tēmas	Stundu skaits	Klātienē vai attālināti
1.	2023	ZOOM	LNB Kompetenču attīstības centrs	Latvijas kultūras kanons astoņās nozarēs	12	Attālināti

5. Pakalpojumu piedāvājums un pieejamība

Tabula “*Bibliotēkas pamatrādītāji*”

Rādītāji	2021.	2022.	2023.	+/- %
Aktīvo lietotāju skaits	98	151	159	+5%
- t.sk. bērni līdz 18 g.	27	61	54	-11%
Bibliotēkas apmeklējums	655	1947	1977	+2%
- t.sk. bērni līdz 18 g.	105	331	728	+120%
Izsniegums kopā	2523	3233	3681	+14%
- t.sk. grāmatas, audiovizuālie	1586	2341	2498	+7%
- t.sk. periodiskie izdevumi	929	892	1183	+33%

- t.sk. izsniegums bērniem līdz 18 g.	250	319	222	-30%
Lietotāji % no iedzīv. skaita pagastā	8%	13%	13%	0 %
- t.sk. bērni līdz 18 g.	11%	23%	23%	0 %
Iedzīvotāju skaits pagastā PMLP	1200	1190	1190	0 %

Salīdzinot Bibliotēkas pamatrādītājus, kas redzami augstāk tabulā, var secināt, ka Bibliotēkas lietotāju skaits 2023. gadā īpaši nav mainījies. Pateicoties lieliskajai sadarbībai ar Lutriņu PII “Kāpēcītis” vadību un audzinātājiem, jūtami audzis skaitlis sadaļā ‘Bibliotēkas apmeklējums bērniem’. Līdz ar to arī grāmatu izsniegums lasītavā, jo katrs apskata un izšķirsta attiecīgajā dienā izlasīto grāmatīņu.

Papildus izglītojošiem, izzinošajiem un kultūras pasākumiem, bibliotēkā iedzīvotāji var saņemt visus iespējamus pakalpojumus IT jomā - kopēšana, printēšana, skenēšana. Bibliotēkā iedzīvotāji var saņemt konsultācijas datoru iemaņu apguvē. Šādu iespēju reizēm izmanto seniori. Bibliotēkas vadītāja palīdz ar padomu, kā veikt dažādus maksājumus vai izmantot e-pakalpojumus.

Piekto dzimšanas dienu nosvinējušas, Bibliotēkā turpina darboties Lutriņu pagasta lietišķās mākslas pulciņš jeb “Radošā studija Peonija”. Nereti šajās nodarbībās iesaistās arī bērni un jaunieši. Sadarbībā ar pulciņa dalībniecēm tiek organizētas arī meistarklases un izstādes.

Tabula “*Autorizētie lietotāji*”

	2021.	2022.	2023.
Izsniegtie autorizācijas dati	9	1	4

Lai arī regulāri tiek piedāvāts un atgādināts par virtuālajām iespējām, īpaši lielu interesi lasītāji neizrāda. Lauku teritorijās, t.sk. Lutriņu pagastā, bibliotēka ir vieta, kur cilvēki nāk satīties, aprunāties, uzzināt jaunumus pagastā u.tml., apskatīt jaunākās grāmatas un presi. Šeit nav steidzīgo, kam svarīgi “rezervēt-ieskriet-saņemt”. Otrs aspekts noteikti ir IT pieejamība dzīvesvietā, arī nepietiekamas prasmes izmantot šo pakalpojumus. Novērots arī, ka cilvēkiem vienkārši nav vēlēšanās iedziļināties, apgūt ar IT saistītās lietas. Lutriņu pagasta iedzīvotāji vēl aizvien daudz labprātāk izmanto telefonu, ja nepieciešams ko noskaidrot, rezervēt vai pagarināt grāmatu lasīšanas termiņu. Tāpat laukos nav aktuālas e-grāmatas, cilvēkiem ir svarīgi paņemt rokās īstu grāmatu.

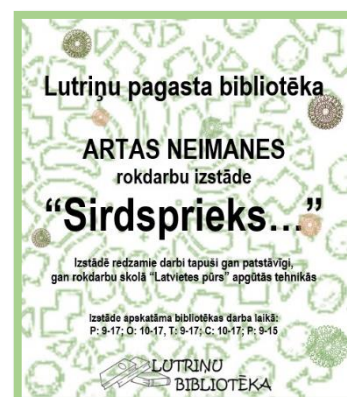
Tabula “*Starpbibliotēku abonementa (turpmāk SBA) rādītāji*”

SBA	2021.	2022.	2023.
no citām Latvijas bibliotēkām saņemto dokumentu skaits	5	18	21
uz citām Latvijas bibliotēkām nosūtīto dokumentu skaits	40	6	10

SBA grāmatu apmaiņa tiek organizēta saskaņā ar lasītāju pieprasījumu, pārsvarā tiek pieprasīta nozaru literatūra.

Tabula “*Izstādes un pasākumi*”

Gads	2021.	2022.	2023.
Izstādes (skaits)	17	19	14
<i>t.sk. grāmatu izstādes</i>	10	10	8
Pasākumi (skaits)	3	27	23
<i>t.sk. radošās darbnīcas</i>	3	7	9

Tabula “Notikumi Bibliotēkā”

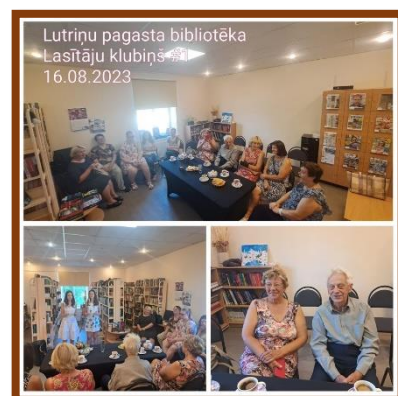
Notikums	Skaitis 2023.gadā
Grāmatu izstādes	8
Izstādes	6
Stāstu vakari: Ar tēju lasītavā	3
Dzejas diena	1
Tikšanās ar autoru (bērniem)	3
Meistarklases, Radošo nodarbību cikls	8
Pasaku stundas	4 reizes mēnesī * 8 mēneši
Vasaras rēbuss bērniem	2 reizes nedēļā visas vasaras garumā
Piektdienas piedzīvojums	6
Lasītāju klubiņa tikšanās	4

Bibliotēkā regulāri tiek organizēti dažāda rakstura pasākumi, kas piemēroti visām iedzīvotāju grupām. Liela atsaucība bija pasākumu ciklam “Ar tēju lasītavā”, kur uzstāties tika aicinātas pārsvarā vietējās personības. Mācību sezonas laikā turpinās “Pasaku stundas mazajiem” – reizi nedēļā uz Bibliotēku nāk PII “Kāpēcītis” vecāko grupiņu bērni ar audzinātājiem, lai kopīgi noklausītos kādu pasaku, izpildītu bibliotekāres sagatavotos uzdevumus.

Savukārt vasaras brīvlaikā bērni un jaunieši tika aicināti uz radošajām nodarbībām Bibliotēkā “Vasaras rēbuss” un “Piektdienas Piedzīvojums”. Kopabūšana, skaļi smieklī un jautrība, kopīgi izspēlētas galda spēles, interesanti radošie darbiņi un vairākas kopīgi izlasītas grāmatas.

Rudens sezonu Bibliotēkā uzsākām ar “Lasītāju klubiņa” dibināšanu. Interesenti bija aicināti uz sarunām pie tējas tases ar jaunāko grāmatu apskatu un nelielu muzikālu sveicienu no Novadnieku pagasta muzikālā teātra solistēm. Arī nākamajās tikšanās reizēs lasītāji (pārsvarā seniori) tika iepriecināti ar skolas un bērnudārza audzēkņu priekšnesumiem. Mazo bērnu uzstāšanās skatāma arī Bibliotēkas Facebook lapā:

<https://www.facebook.com/100067590994782/videos/1691767157973260>

Jaunums Bibliotēkas piedāvājumā ir arī tiešsaistes nodarbības bērniem un jauniešiem, kā arī Bibliotēkas grāmatu piegāde uz skolu.

6. Krājums

Tabula “*Krājuma komplektēšanas finansiālais nodrošinājums*”

<i>Pozīcijas</i>	2021.	2022.	2023.	+/- %
Pašvaldības finansējums krājuma komplektēšanai	3111	2785	2800	+1 %
t.sk. grāmatām	2156	1885	1900	+1 %
t.sk. periodiskajiem izdevumiem	955	900	900	-0 %
Finansējums krājumam uz 1 iedzīvotāju pašvaldībā	2,30	2,30	2.30	0 %
Iedzīvotāju skaits	1200	1190	1190	0 %

Tabula “*Krājuma rādītāji*”

	2021	2022.	2023.
Jaunieguvumi kopā	251	615	588
t.sk. grāmatas	249	231	183
t.sk. latv. daiļliteratūra	118	105	75
t.sk. bērniem	68	78	52
Izslēgtie dokumenti	519	279	89
Krājuma kopskaits	6651	6987	7486
Grāmatu krājuma apgrozība	0,28	0,42	0,44
Periodisko izdevumu apgrozība	1,40	0,89	0,64

2023. gadā komplektēšanas prioritātes bija latviešu un ārzemju daiļliteratūra, ar akcentu uz detektīvromāniem, jo tā ir ļoti pieprasīta grāmatu kategorija. Iespēju robežās bibliotēkā tiek nodrošinātas visu lasītāju vajadzības un pieprasījumi. Lasītāju viedokļa izziņāšana notikusi gan mutiski, gan anketējot, ņemti vērā ieteikumi un patstāvīgo lasītāju intereses. Grāmatu iepirkumi tiek veikti, sadarbībā ar SIA Virja LK, SIA Zvaigzne ABC, SA L-GRAMATA. Daļu no jaunieguvumu klāstu sastādīja ar Latvijas Nacionālās bibliotēkas un Latvijas Kultūras ministrijas finansiālo atbalstu saņemtās grāmatas projektā “Vērtīgo grāmatu iepirkuma programma publiskajām bibliotēkām”. Projekta ietvaros bibliotēkā saņemti gan latviešu daiļliteratūras darbi, gan bērnu grāmatas.

Par krājuma jaunumiem lasītāji tiek informēti gan sociālajos tīklos, gan ar SMS palīdzību. Bibliotēkā pastāvīgi apskatāmas jaunāko grāmatu ekspozīcijas.

Pārskata gadā bibliotēkā krājuma inventarizācija nav veikta.

Tabula “Bibliotēkā pieejamo datu bāzu izmantojums”

Datu bāze	2020.	2021.	2022.
Letonika	-	36	5
News	-	-	-

7. Darbs ar bērniem un jauniešiem

Galvenais kritērijs darbā ar lasītājiem – bērniem un jauniešiem, ir lasīšanas veicināšana, iepazīstināšana ar grāmatām un to autoriem, sarunas par izlasīto. Rakstītais vārds ir bibliotēkas darbības pamatu pamats.

Lutriņu bibliotēkā ir ļoti daudzveidīgs bērnu un jauniešu grāmatu krājums. Plauktā atrodami gan latviešu, gan ārzemju autoru jaunākie darbi visām vecumu grupām. Tāpat ir pieejama diezgan liela izzinošās literatūras daļa, kas varētu noderēt dažādu zinātniski pētniecisko darbu rakstīšanai vai, ja nepieciešams sameklēt atbildi uz kādu konkursu jautājumiem.

Lai veicinātu bērnu vēlmi lasīt grāmatas, bibliotēkā tiek organizēti dažāda veida pasākumi un aktivitātes:

- ☺ “Pasaku stunda mazajiem” – notiek sadarbībā ar PII “Kāpēcītis”. Reizi nedēļā audzinātājas ar bērniem nāk uz bibliotēku klausīties pasaku. Kopīgi izlasītas gan “BJVŽ” grāmatas, gan jaunākās latviešu autoru bērnu grāmatas. Jāpiemin, ka Bibliotēka atrodas ārpus pagasta centra un bērniem ir jānāk aptuveni kilometrs vienā virzienā. Bez lieliskajām un atsaucīgajām bērnu audzinātājām tas nebūtu iespējams. Ja tomēr laikapstākļi tik garai pastaigai nav piemēroti, vienmēr atsaucīgi ir pagasta pārvaldes vadītājs un šoferis – mazie lasītāji tiek izvizināti ar ‘pagasta busiņu’.
- ☺ “Skaļā lasīšana” – pirmo reizi bibliotēkā tika organizēta ‘skaļās lasīšanas’ pirmā kārta. Tā bija lieliska pieredze gan jauniešiem, gan skolotājām.

☺ “Grāmatu stunda Lutriņu skolā” – kopš 2023. gada oktobra 2 reizes mēnesī tiek organizēta *izbraukuma bibliotēka* uz skolu. Tā kā piedāvājums tomēr atšķiras no skolas bibliotēkas, ar katru reizi bērniem arvien lielāka interese – ja ne lasīt mājās, tad vismaz pašķirstīt. Kā arī tie bērni, kam dažādu iemeslu dēļ nav iespējas atnākt uz pagasta Bibliotēku, tiek pie lasāmgrāmatas. Izdodas ieinteresēt pat vienu otru ‘*es grāmatas vispār nelasu!*’ personāžu.

☺ “*Biblio-zūmiņš*” – sadarbībā ar Blīdenes pamatskolu, tika īstenota ideja par bibliotekāro nodarbību tiešsaistē par kādu no t.s. ‘*pasaules svarīgajām dienām*’, piemēram, “Eiropas valodu diena” vai “Pasaules animācijas diena”.

☺ “Tikšanās ar autoriem Lutriņu bibliotēkā” – dažas reizes gadā bibliotēkā tiek organizētas tikšanās ar bērnu grāmatu autoriem. 2023.gadā pie mums ciemojās bērnu grāmatu rakstnieces Laura Vinogradova, Luīze Pastore un Agnese Vanaga.

☺ Savukārt vasaras brīvlaikā Bibliotēkā tika organizētas radošās nodarbības bērniem “Vasaras rēbuss” un kopīga grāmatu lasīšana “Piekdienas piedzīvojums”. Arī šo aktivitāšu mērķis bija sapulcināt vietējās kopienas bērnus, ierādīt, ka Bibliotēka ir vieta, kur satikties un pavadīt laiku no skolas brīvajos brīžos.

8. Novadpētniecība

Novadpētniecības darba pamatā ir Lutriņu pagasta sabiedriskās un kultūras dzīves hronikas videotēkas veidošana un uzturēšana.

Bibliotēkā izveidots lokālās vēstures materiālu krājums, kurš sistematizēts tematiskajās mapēs. Ir atsevišķi iekārtota Novadpētniecības zona, kur plauktos sarindotas gan lutriņnieka Māra Čaklā grāmatas, gan suvenīri ar Lutriņu simboliku, gan arī Saldus novada autoru grāmatas.

Bibliotēkas krājumā ir gandrīz 400 DVD, kuros apkopoti visi svarīgākie Lutriņu pagasta dzīves notikumi, sākot no 2006. gada. Kolekcija tiek regulāri papildināta.

9. Publicitāte

Bibliotēkas popularizēšanai izmantots portāls facebook.com, kur sekotāji tiek informēti gan par jaunākajām grāmatām, gan par izstādēm un pasākumiem. Informācija par Bibliotēkas darbību sastopama arī vietējā presē – laikrakstā “Saldus Zeme”, informācijas standos u.c. papīra izdrukā – afišu, informatīvo materiālu, bukletu veidā, kā arī Saldus novada mājaslapā.

Tabula “Sociālo tīklu saturvienību skaits”

	Saturvienību skaits
	2023
Facebook	61

10.Sadarbības tīkla raksturojums

Lai gan Bibliotēka jau no 2021. gada rudens ir novada Bibliotēkas struktūrvienība, arī šajā gadā veiksmīgi notikusi sadarbība gan ar pagasta pārvaldi un pagasta kultūras darba organizatori, gan ar pagasta iestādēm – skolu, bērnudārzu, pansionātu. Pateicoties pagasta pārvaldes atsaucībai, nepieciešamības gadījumā mazākajiem lasītājiem tiek nodrošināts transports nokļūšanai uz/no Bibliotēku. Sadarbībā ar kultūras darba organizatori tiek organizēti pasākumi un izstādes.

2023.gada rudens sezonas jaunums –tiešsaistes nodarbība “*Biblio-zūmiņš*” tika īstenota sadarbībā ar Blīdenes pamatskolas 3.klases skolotāju.

Vienmēr atsaucīgas, ja nepieciešams atspoguļot kādas norises Bibliotēkā, ir arī laikraksta “Saldus zeme” žurnālistes.

Cieša un veiksmīga sadarbība turpinās arī ar rokdarbu pulciņa vadītāju Daci un dalībniecēm – 2023. gadā kopīgi organizētas gan rokdarbu izstādes, gan meistarklases pagasta iedzīvotājiem.

Lutriņu pagasta bibliotēkas vadītāja: Zane Kaunese*

*Šis dokuments ir elektroniski parakstīts ar drošu elektronisko parakstu un satur laika zīmogu.